

הלכות שבת סימן שפ

ביאורים ומוספים

[שו"ע ס"ו]

שיעורו פדי לאכל ממנו²⁴ שהי סעודות²⁵.

הכיפורים, אף שהפת אינה ראויה לאכילה ביום זה, ופירש רש"י שם (ד"ה שנמרבין) משום שראויה היא לקטן שאינו בר עונשו, והובאו דבריו בבית הלל לקמן (סי' תרי"א ס"ב ד"ה כל). [ראה לעיל סי' שסו ס"ק ד שהבאנו עוד דעות בזה].

[משנ"ב ס"ק מו]

הוא הדין לענין צרובי החומין³⁰.

30 ומימי יש חילוק בשיעורם, שבשיתופי מבואות שיעור מין ב סעודות הוא לכל המשתתפים יחד, ואילו בעירובי תחומין שיעור שתי סעודות הוא לכל יחיד ויחיד.

[משנ"ב ס"ק מז]

ולענין מי שנהג שלא לאכל תש³¹.

31 ולערב בחוץ לארץ בשכר של תבואה חדשה, כתב בשו"ת זכרון יצחק (סי' לג) להתיר מכח ספק ספיקא, שהרי משקין של תבואה חדשה אין איסורם אלא מדרבנן, ולדעת הרשב"א והר"ן מותר להאכיל לקטנים איסור דרבנן בידים, ואם כן ראוי הוא לקטנים. ואף שלהלכה פסק השו"ע לעיל (סי' שמג ס"א) שאסור להאכיל בידים לקטנים איסור דרבנן, מימי כאן יש עוד ספק, שמא הלכה כדעת הפוסקים שאיסור חדש אינו נוהג בחוץ לארץ. [ראה במג"א סי' תפט ס"ק יז שהביא את דעות הפוסקים בזה].

[משנ"ב ס"ח]

אם הוא נוהג רק מצד הקרא, קטר לערב ולהשתתף בו³².

32 ולשתף במצות מבוהה בפסח במקום שמקצת מן הדיירים מקפידים [מעיקר הדין, ולא רק מצד חומרא] שלא לאכול מצות אלו, ראה מזה שכתבנו בשרע לעיל סי' שסח ס"ה לענין עירובי חצרות במצות מבוהה, והוא הדין לענין שיתופי מבואות.

[שעה"צ ס"ק מג]

ומה שכתב שם רמ"א פסע"ב ב' יש אומרים שאין³³, עין פגון אכתיס³⁴ שם שכתב פסח המקנה להקל בה³⁴, וגם על עקר הגיה ז"ל נשאר שם הג"א בצ"ד ע"מ³⁵.

33 שאין מאכילין חלה בזמן הזה לשום כהן.

34 משום שמה שאין מאכילין חלה בזמן הזה, הוא כיון שאין מחוייבין אותו ככהן ודאי, שמא נתחללה אחת מאמותיו, אך בערב פסח שמפרישים כמות מרובה של חלה, מאכילים אותו כדי להחזיקו בכהן.

35 שכיון שתרומה [והוא הדין חלה] בזמן הזה היא מדרבנן, יש לסמוך על חזקתו שהוא כהן כשר אף בשאר ימות השנה נכמבואר בגמרא כתובות בר, ב].

24 ושיעור מין שתי סעודות בפת, הביא השו"ע לעיל (סי' שסח ס"ג) שהוא כשש ביצים [וכתב במשנ"ב שם (סי' יא) שהכוונה עם קליפתן], ושיש אומרים שהוא כשמונה ביצים. והכריע במשנ"ב שם (סי' יב) שלכתחילה נכון לנהוג כשיעור של שמונה ביצים, ובדיעבד די בכשש ביצים. וראה מזה שכתבנו שם כמה הוא שיעור ביצה לדעות האחרונים.

25 ובטעם הדבר שהצריכו שיעור מין שתי סעודות, כתב הלבוש (סי' שהוא כדי להראות שקובע שם את דירתו או את שביתתו, ועשיתו עמהם הוא לכל השבת, ואף שבשבת אוכלים ג' סעודות, מימי העיקר הוא זמן סעודת הלילה והיום, אבל הסעודה השלישית אינה קבועה כל כך, שהרי אפשר לצאת ידי חובה באכילת מיני תרמיא. וראה מזה שכתבנו במשנ"ב לעיל סי' שסח ס"ק ו.

[משנ"ב ס"ק לה]

חמין הני לפתן³⁶.

26 ומאימתי נחשב לחומין, כתב התוספת שבת (ס"ק טז) שהוא משעה שמבעבע על הארץ ועל פי מזה שפסק השו"ע (יר"ד סי' קכג סי' לענין יין נסך), אבל אם אינו מבעבע הריהו ספק יין. מאידך, המחצה"ש (ס"ק ז) כתב שאפילו אם החומין אינו חזק כל כך, כיון שאין דרך לתורתו בפני עצמו אלא רק לטבל בו את הירק, שיעורו הוא בכדי לטבל בו ירק בשתי סעודות. והסיף, שגם ביון, אם היתה הדרך לטבל בו את הירק, היה שיעורו בכדי לטבל בו ירק, ורק כיון שאין דרך לטבל בו נתנו בו שיעור אחר, ולכן חומין שמטבלים בו שיעור לפי טיבול.

[משנ"ב ס"ק לו]

שיעור שתתן עמי סעודות, דהוא שהי רביעיות²⁷.

27 ובשיעור רביעיות, נאמרו כמה שיטות, ראה מזה שכתבנו בזה לקמן סי' תפו ס"ק א.

[משנ"ב ס"ק מ]

קליטרא רבא²⁸.

28 ושיעורו, לדעת רש"י (עירובין כט, א ד"ה עוכלא) הוא לוג דהיינו די רביעיות, ולדעת הרמב"ם (פ"א מהל' עירובין ה"ב) הוא שתי רביעיות. וכתב הכף החיים (סי' נב) שלכתחילה יש להחמיר ברעת רש"י.

[שו"ע ס"ח]

משתתפין אפלו באכל שאינו ראוי לו, אם ראוי לשום אדם²⁹.

29 כן מבואר בבביתא (עירובין ל, ב) שמעריבים לגדול כיוב

